

XXXI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Trk 11,22-12,2)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Issand, kogu maailm on sinu ees nagu kübeke kaalukaussidel, otsekui kastetilk, mis hommikul maha langeb. Sina halastad aga kõigi peale, sest sa suudad kõike ja vaatad mööda inimeste pattudest, et nad meelt parandaksid. Sest sina armastad kõike, mis olemas on, ega põlga midagi, mida sa oled teinud, sest sina ei olegi loonud midagi, mida sa ise vihkaksid. Sest kuidas saaks miski püsida, kui sina ei tahaks, või kuidas säiliks see, keda sina ei ole kutsunud? Sina aga säästad kõiki, sellepärast et nad on sinu omad, Issand, hingede armastaja. Sest sinu surematu Vaim on kõiges. Sellepärast sa karistad langevaid leebelt ja manitsed neid nende patte meenutades, et nad loobuksid kurjusest ja usuksid sinusse, Issand.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 145, 1-2.8-9.10-11.13c-14 (R: 1a))

R: Ma kiidan sind kõrgeks, mu Jumal ja mu kuningas.

Ma kiidan sind kõrgeks, mu Jumal ja mu kuningas,
ja ma tänan su nime ikka ja igavesti.

Iga päev ma tänan sind
ja kiidan su nime ikka ja igavesti.

R:

Armuline ja halastaja on Issand,
kannatlik ja suur helduselt.
Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi tema tegude.

R:

Sind ülistavad, Issand, kõik sinu teod,
ja su vagad tänavad sind.
Nemad kõnelevad sinu riigi auhiilgusest
ja nad räägivad su vägevusest,

R:

Sinu riik on kõigi ajastute riik
ja sinu valitsus kestab põlvest põlve.
Issand toetab kõiki, kes on langemas,
ja tema tõstab püsti kõik, kes on küüru vajutatud.

R:

(Teine lugemine 2Ts 1,11-2,2)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast tessalooniklastele:

Vennad: Sellepärast me palvetamegi alati teie eest, et meie Jumal teeks teid oma kutsumise vääriliseks ja et ta oma väes teeks täielikuks kogu teie headuse

meelepärasuse ja usu teo, et meie Issanda Jeesuse nimi kirkastuks teie ja teie temas, meie Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse armu mööda. Me palume aga teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemise pärast, siis kui meid kogutakse tema juurde, et te ei laseks end nii ruttu ajada segadusse ega heidutada - ei vaimu ega sõna ega kirja läbi, mis nagu pärineks meilt -, otsekui Issanda päev oleks juba käes.

See on Jumala Sõna.

(Evangeelium Lk 19,1-10)

Lugemine Luuka Evangeeliumist

Sel ajal kui Jeesus jõudis Jeerikosse, läks ta sealt läbi. Ja vaata, seal oli mees, Sakkeus nimi; see oli tõlnerite ülem, ja ta oli rikas. Sakkeus püüdis näha saada, milline neist on Jeesus, aga see ei õnnestunud rahvahulga pärast, sest ta oli lühikest kasvu. Siis ta jooksis ettepoole ja ronis mooruspuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu minema.

Ja kui Jeesus sinna paika jõudis vaatas ta üles ja ütles temale: "Sakkeus, tule kiiresti maha, sest täna pean ma jääma sinu kotta!" Ja Sakkeus tuli kiiresti maha ja võttis Jeesuse rõõmuga vastu. Ja seda nähes nurisesid kõik: "Tema on patuse mehe juurde öömajale läinud!"

Sakkeus ütles aga Issanda ette astudes: "Vaata, Issand, poole oma varandusest annan ma vaestele, ja kui ma olen kellelki midagi välja pressinud, siis ma annan neljakordselt tagasi." Aga Jeesus ütles talle: "Täna on sellele kojale tulnud pääste, sest ka tema on Aabrahami poeg. Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armas kuulaja, kuidas suhtuvad vaesed rikastesse? Võib öelda, et üsna segaste tunnetega, mis väljenduvad samaaegses vihkamises, imetluses ja kadeduses. Rikkaid nähakse niisugustena, nagu oleks nad vaestele midagi võlgu, justkui nad lausa peaksid oma varandust nendega jagama. Aga samas unistatakse ise sageli paksust rahakotist, et olla üks nende hulgast, ja jõukaks saanud vaesed ei ole enamasti ise kuigi helled.

Muidugi on suur vahe inimestel, kes on rikastunud omaenda töö ja organiseerimisvõime kaudu, kes on sündinud juba rikkasse perre, või kelle varanduse aluseks on lotovõit või lausa kuritegevus. Kuid igal juhul peab iga inimene endalt küsima, kuidas ma olen oma vara hankinud ja sellega ümber käinud, mida on mul enda õigustuseks öelda Jumala kohtu ees.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kes on rikas inimene? Kas see, kes palehigis ööd ja päevad tööd teeb? Oo ei - kui me päris lotovõitjad ja muidu rikkurite võsukesed kõrvale jätame, siis haljale oksale jõuavad need inimesed, kes teisi organiseerivad ja nad oma huvides tööle rakendavad. Samas pole isegi tähtis, milles äri seisneb, kas firma midagi toodab, transpordib, turustab või varastab. Rikkaks saab see, kes suudab luua mingi ärimudeli, mis praktikas käiku läheb ja kasumit toob,

olenemata sellest, kellelt tuleb nõudlus, kas mingilt tarbijategrupilt või riigilt.

Evangeeliumi sündmuste aegses maailmas ei laekunud Rooma riigimaksud mitte riigiametnike kätte, vaid maksude kogumise organiseerimine usaldati rikastele roomlastest eraisikutele, kes polnud mitte ainult rooma kodanikud, vaid kuulusid omamoodi aadlikklassi. Need maksukogujate ülemad, ehk ülemtõlnerid, andsid selle ülesande omakorda edasi, värvates inimesi kohaliku rahva alamklassi hulgast. Kuna see maksusüsteem andis ahnusele ja väljapressimisele vaba voli, ei sallitud tõlnereid kusagil.

Kuid reegli kõrval tuleb ette ka erandeid. See polnud üldsegi tavaline, et Sakkeus, rahvuselt juut, oli niisuguses tähtsas piirilinnas nagu Jeeriko lausa ülemtõlneriks. Selle positsiooni saavutamiseks pidi ta olema ebatavaline inimene, ebatavaliste võimetega.

Juba tema käitumine Jeesuse linna jõudes tunnistab sellest. Kuna kogunenud oli palju rahvast, ronis Sakkeus mooruspuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu läbi minema. Kui me samas arvestame sellega, et Sakkeus oli kogenud äriinimene, siis polnud mitte ainult tema vaade puu otsast parem, vaid ta võis olla kindel, et ka Jeesus näeb teda paremini. Sakkeus teadis, et Jeesus oli tõlnerite vastu poolehoidu üles näidanud ja ühe neist lausa oma jüngrid kutsunud. Kirjeldatud lugu sünnib ju vahetult enne Jeesuse viimast Jeruusalemma-reisi, enne tema surma ja ülestõusmist. Teave tema käitumistavade kohta on selleks ajaks jõudnud juba levida ja Sakkeus oli hea inimestetundjana teinud sellest õiged järeldused.

Ning tõepoolest, Sakkeuse ootus ei petnud teda, sest Jeesus ütles talle: "Tule kiiresti alla, sest täna pean ma jääma sinu kotta". Järgnevast hakkab selguma, mis inimene Sakkeus õigupoolest oli. Kuigi Jeesus ei vihja sõnagagi, et ta peaks midagi oma varandusest annetama, ennetab ta juba ette kõiki võimalike manitsusi. Sakkeus lubab anda poole oma varandusest vaestele, ja kui ta kelleltki on liiga palju võtnud, siis maksab neljakordselt tagasi. Kui ta ei karda seda lubada, siis tähendab see, et ta on oma maksukoguja tööd teinud võimalikult ausalt. Sakkeus ei valeta, sest Jeesus, kellel oli kombeks igasugune kavaldamine otsekohe paljastada, ei ütle midagi selle vastu.

Armsad õed ja vennad, kui me piiblit loeme, siis torkab ikka silma, et inimlikul tööil ja loovusel poleks justkui usu ja martüüriumi kõrval pühakirjas kohta. Pole ju seegi tõestatud fakt, vaid ainult pärimus, et Jeesus kuni täisealiseks saamiseni oma kasuisa puusepatöökojas töötas. Kui tema jüngrid olidki elukutselt kalurid, siis pärast nende kutsumist polnud see enam nende põhitegevus.

Sakkeuse lugu annab siiski tunnistust, kui realistlikult oskas Jeesus hinnata inimühiskonnas ette tulevaid keerulisi eetilisi, sotsiaalseid ja isiklikke tegevuskavasid, ning tunnustada neis ülesnäidatud leidlikkust. Meil puudub küll võimalus iseennast ja oma tegusid lõplikult hinnata. Aga kui Inimese Poeg on tulnud otsima seda, mis on kadunud, siis loodame meiegi, et ta meid leiab, ja et meie suudame täita selle eluülesande, mille me tema eeskujuga ja õpetuse läbi oleme saanud. Aamen.